

Dumnezeu și sfântul Petrea pe pământ

(Poveste)

În vremea de demult, cînd umbla Dumnezeu și cu sfîntul Petrea pe pămînt, străvestiți în doi moșnegi sermanți și zdrențeroși îmbrăcați, cu desagele în spate, se vede pentru ca să nu-î cunoască oamenii, se povestește că ajungînd ei într'un sat. li-au eșit în cale. din întîmplare. un cine turbat. Atunci sfîntul Petrea a zis către D-zeu : să ne terim în lături din cale. Doamne, că iată vine asupra-ne un cine turbat.

—Nu le teme, Petre. I-a răspuns D-zeu, că acela-î un cine bolnav. nu turbat, care dacă-î vei da pace, nu face rău.

Și chiar așa a și fost, căci cinele a trecut pe lingă ei, fără a li face nimica. Ajungînd ei însă mai încolo, iată în drum un om beat, care venind spre ei, se tot cumpănea înapoi și încolo.

—Să ne ferim din cale, Petre, a zis Dumnezeu, că iată un om turbat.

—Nu Doamne. să n'avem teamă. adăose sfîntul Petrea, căci acel om î beat, nu î turbat.

—Bine. Petre, dacă-î beat și nu turbat cum 'zic eu. te rog atunci, să tu înainte.

Și cum sfîntul Petrea mergea înainte, cînd ajunge în dreptul omului beat, acesta-l oprește de-odată, întrebîndu-l de unde vine. unde se duce și ce caută pe acolo.

—Cer ertare. om bun, zise sfîntul Petrea cu glas blînd. da, îs un biet bătrîn sărac și necăjit și umblu și eu ce-

rind de la mila oamenilor ca să mă miluească cu ce i-a lăsa inima.

—Așa! pare-că eu nu știu că tot ce stringeți voi dați pe băut. javre hielene ce sînteți? —Și nici una. nici două. haț pe moșneag de piept. învîrte. sucește. trage, întinde. și după ce i-a dat un taval cole de tocmală, bețivul ș'a luat drumul iar zicîndu-i: Na! să te satur eū de cerul!

— Ei Petre, îi zise Dumnezeu în urmă, după ce s'a apropiat de el, ș'acum vei spune că omul acela tot beat este?

—Ba nu, Doamne, acum văd că e tare adevărat ce-ai spus mai adineoară, că-i turbat; căci cinele mî-a dat pace, iar acesta nu.

De aici mergînd ei apoi mai departe, au ajuns la o apă, care fiind mare, nu puteau a o trece. Iată că tocmai atunci venea de la tîrg un om cu carul cu doi boi mari și frumoși și sfîntul Petrea s'a rugat la el să-i primească în căr, spre a trece apa; însă omul nici n'a vroit măcar a-i asculta, căci dînd biciu la boi, s'a dus înainte.

În urma aceluia venea un alt om cu carul cu doi juncănași slabi și mititei, care auzîndu-i de ce s'au rugat celui dinainte și văzînd că acela nu i-a luat, i-a înghiet să se sue la dînsul.

—Mulțumim, om bun, zise sfîntul Petrea, dar nu îndrăznim a te supăra, că vedem că juncii D-tale is mici și slabi și poate nu ne-or putea trece pe toți de cealaltă parte.

—Ori-cum, suiți-vă că ne-om duce cum om putea, răspunse omul. Și ei s'au suit.

După ce au necăjit mult prin baltă pînă au eșit la mal, acolo s'au dat jos, iar omul cu carul s'a dus înainte.

—Doamne, zise Sf. Petrea, oare n'ar fi bine ca să iei boii cei buni de la omul cel de dinainte, care de și bogat, după cit se vede, dur e așa de rău la inimă, și să-i dai istuilalt sărac, dar bun la inimă?

—Nu, Petre, și încă voiū face din potrivă de cum zici tu. adecă, acest sărac și bun la inimă să-i peardă și pe juncănașii cei slabi ce-i are, căci el sărac și bun la inimă

fiind, nu-i va părea rău numai de atita lucru: iar celuilalt, pe lângă cei doi boi mari și frumoși, îi voiu mai da încă alți doi, și apoi patru, pînă-l voiu face bogat tare, și apoi cînd îi voiu lua, îi voiu lua tot, ca să-i rup inima în el și așa să se pocăească cum trebuie.

— Adevărat, Doamne, dreptate ai și acum, zise sfîntul Petru, și așa și-au urmat calea înaintea, pînă ce au ajuns iar într'un sat și fiind sară, s'au rugat de uniți, și alții, de bogați și de săraci ca să-i primească la gazdă: dar dintre toți, numai un biet om, care venea de la lucru necăjit și abătut ca vai de el, auzindu-l că se tot roagă ba la acela, ba la celalalt, fără să fie rugat, i-a luat și i-a dus acasă la dînsul. Cînd colo ce să vadă ei? O cocioabă de casă dărăpănată, iar în lăutru gol pușcă, sărăcie lucie. Împrejurul vetrei însă pe care era o moviliță de cenușă cu cărbuni, stau vr'o cinci copii slabi și goi, care tot mereu scînceiau și stau cu ochii țintă la movila de cenușă din vatră, pare-că așteptau ceva de acolo; iar mama lor tot îi miungea, spunîndu-le ca să mai aibă răbdare pușin pînă s'a coace turtă din vatră. Dumnezeu și cu sfîntul Petrea, osteniți fiind de drum, s'au culcat pe-o lăiță, dar nu puteau adormi de plînsul copiilor, care așteptau libniți să se coacă turtă. În acea spuză însă, ci-că nu era cu adevărat o turtă de grîu sau popușoi, ci mama lor pusese o ertați de cuvînt prost, o baligă de vită, pentru a li mai amăgi foamea pînă la venirea tatălui lor, în care nădăjduia că li va aduce ceva de mîncare, dar care tocmă acum nu li adu-ese nemica. Atunci Sf. Petrea a zis în latina lui D-zeu: Doamne, fă-ți milă de acești mititei ne vinovați, că mie mi se rupe inima auzindu-i!

— Fără-se voea ta, Petre, răspunse D-zeu. Și băieții plîngeau și cereau de mîncare mereu, în vreme ce tatăl lor de necăjit și scîrbît ce era, ca să nu-i mai audă plînd, s'au dus să se culce afară.

— Da fie-ți milă, femeec de acești copii și caută în vatră, ca trebuie să se fi copt turtă ceea acum, zise sfîntul Petrea mos oare-cum din răbdare. Femecea mai mult de ru-

șine, răscoli cenușa și scoase turta. Când colo, ce să vadă? În loc de ceea ce pusese, ea găsi o adevărată turtă de grâu albă și frumoasă, spre marea bucurie a copiilor, care nu mai puteau de bucurie. Și încă mirarea femeii i-a fost și mai mare când a văzut că, cu toate că rupea din ea, turta răminea tot întreagă.

—Asta nu-î alta de efi o minune a lui D-zeu, care ș'a făcut milă de acești militei, zise femeia cu glas înădușit. Băcșilor, dragii mei, faceți cruce și metanii și mulțumiți lui D-nezeu pentru că nu v'aun lăsat să muriți de foame.

A doua zi dimineața, moșnegii se sculară și după ce-și luară zîua bună de la gazdă și-î mulțumiră pentru găzduire, plecară. Sub sară ajunse în alt sat unde, ca și în cel de mai nainte, de abea găsiră un biet om ca să-l primească.

Omul acesta, de breasla lui ciubotar, i-aun primit foarte bine, i-aun ospătat și hodinit și a doua-zi ei iar aun plecat. Pe drum sfintul Petrea zise lu Dumnezeu: Oare n'ar fi bine, Doanne, să-î dăruiești ceva acestui om pentru că ne-aun primit în gazdă?

—Așa am socotit și eu, Petre, și ș'aun urmat calea înainte. Și D-zeu chiar n'a uitat pe acel om, căci pe cînd trecea pe acolo un boeriun, a făcut de i-a picat din trăsura o lădiță cu bani pe care a găsit-o ciubotariul. Indată ce dinsula a găsit banii aceia, din sărac, se înțelege că în scurt timp s'a îmbogățit, ș'a cumpărat moșie, ș'a făcut palaturi ca acele și așa se schimbase omul, de nu-l mai cunoșteaî că-î acel ce-a fost, ci cine știe ce boeriun mare.

După o îndelungată vreme, se întimplă că D-zeu și cu sfintu Petrea trec tocmăî prin satul unde ședea acum ciubotarul și se duc întins la palaturile lui, spre a cere găzduire. Se nemerise că chiar atunci ciubotarul era în cerdac și văzîndu-l, trimite o slugă să-l întrebe ce caută?

—Cer să-î primiți în astă noapte să găzduiască aici, dacă iți bine vroi, a fost răspunsul ce a adus sluga.

—La han, la han, nu aici la mine, zise boerul înciudat. Și bieții moșnegi s'aun dus și aun mas la han. A doua zi

ei s'aŭ prins jitarî la oamenii din acel sat şi cătrătoamnă, cînd se strînge de pe cîmp, ei aŭ adunat la jitărie dejma de la fie-care om. punînd-o în stoguri fie-care fel de pine de-o parte. Apoi în loc s'o triere. I-aŭ dat foc şi minune mare, că în urma focului nu a rămas cenuşă, ci pinea treerată gata. La aceasta aŭ fost faţă, între mulţii oameni din sat care venise să stingă focul, şi un vâtaf de la moşia ciubotarului. Acesta văzînd minunea, s'a dus şi a spus stăpinului său cele ce văzuse.

—Adevărate să fie oare, măi, cele ce-mi spui?

—Tot aşa de adevărat, cum este că te văd şi pe D-la acum cu ochii, răspunse vâtaful.

—Hin! Mare lucru, zeu, şi mare minune ar fi şi asta, de-ar fi precum spui. Mie unuia, drept să-ţi spun, nu-mi prea vine să cred.

—Săracu-de-mine, cucoane, dor n'am venit să prujăsc! Dacă nu crezi, întrebă toţi oamenii din sat, care venînd să stingă focul, aŭ văzut minunea cu ochii.

Dacă e adevărat, zise boerul, atunci n'avem de cit să dăm şi noi foc strinsurei noastre şi cu acest chip nu mai sintem siliţi să cheltuim, puînd oamenii să treere.

—Aşa gîndesc şi cŭ c'ar fi nemerit, răspunse vâtaful.

Şi nici una, nici două, ei s'apucară şi dădură foc girezilor, care nu erau departe de curte. Focul întinzîndu-se, pe lîngă girezi, aŭ ars şi curtea cu tot ce se afla în ea şi împrejurul ei. Se înţelege că alta n'a mai rămas în urma focului, de cit cenuşă, aşa că cu modul acesta, boerul nostru a rămas iarăşi calic lipit pămîntului, ca şi mai înainte. Ce să facă acum? S'a luat sula şi acul şi ducîndu-se înapoi la căsuţa lui ce-o avea întăit, s'a apucat iar de ciubotărie.

Nu după multă vreme de la aceasta, s'a întimplat de a trecut pe acolo D-zei şi cu Sf. Petrea iar, şi cerînd găzduire, acum iar aŭ fost primiţi de ciubotarî şi dacă s'aŭ sculat a doua-zi după ce aŭ plecat, mergînd, sfîntul Petrea a zis lui D-zeu ca să-l dăruească ceva acestui om milostiv. Dumnezeu însă I-a răspuns: Ții tu minte, Petre, pe boe-

rul cel bogat din satul unde am fost jitari, cărui l-a ars girezile cu tot avutul lui și care ni-a minat la han când l-am cerut ca să ne primească în gazdă? El n'a fost altul de cît ciubotarul acesta care iarăși nu-l altul, de cît tot acela ciubotar, care ni-a mai primit încă o dată în gazdă, cînd ședea tot aici, dacă-ți mai aduci aminte de atunci, și pe care eu îl făcusem bogat, pentru ca drept facere de bine să ne hîduiească de la poarta lui. Nu, Petre, lasă-l să trăiască așa în sărăcia lui, căci așa e mult mai de treabă și cinstit, precum chiar singur vezi, de cît cînd devenise bogat. Și dacă am dat foc strinsurei noastre din vremea cînd ni pusesem jitari, aceasta am făcut-o numai în privință, ca prin minunea ce ai văzut-o atunci, să-l fac să-și dea el singur foc averii lui, ce în dar și fără osteneală a cîștigat-o și din care n'a vroit să îee măcar atît de puțin, cît să miluească pe niște bieți săraci, căci bogatul nu crede nicî odată celui sărac, nicî sătutul celui flămînd.

Așa urmînd calea înainte, au ajuns la un han din mijlocul unui cîmp, unde era lingă drum și o fîntină.

Ei fiind tare osteniți și însătași, căci era cald, pe vremea săcerișului și vroind a bea apă, s'au oprit drept la aceea fîntină. Toceai atunci veni din spre lanul de grîu de alături și o fată cu cofița în mină, spre a scoate apă, care după ce ș'a umplut cofița și a dat și moșnegilor să bea, s'a întors iar la secerat: iar ei au rămas spre a se mai odihni puțin. Dinaintea hanului pe o laiță, sta un om ce nu era altul de cît crișmarul și care de somnoros, leneș și beat ce era, tot moșăea, adică își scăpăta capul în toate părțile; iar sfîntul Petrea cum ședea lingă fîntină, se uita lung spre lanul de grîu, la fata care seceră, și tot da din cap și se mira. Atunci D-zeu îl întrebă — Da ce tot dai din cap și te miri Petre? — Doamne, îi răspunse el, mă uit la acea fată, care ni-a dat apă adinioară, cîtă vrednicie are la lucru și gîndesc că după frumusața și hărnicia ei, cînd i-ai da și un bărbat tot așa, ar fi cel mai ne-merit lucru. — Iată care va fi bărbatul ei, zise Dumnezeu

arătându-l pe bețivul somnoros, ce sta pe laița de dinaintea crișmei. Acest puturos să fie bărbatul acelei fete? zise sfântul Petrea minios: atunci dacă este așa, mă duc să-l văd mai de-a-proape. Pe dată chiar să și scoală și ducându-se la el, după ce-l trage două palne zdravene, se întoarce înapoi și apoi pleacă pe cale înainte, lăsându-l pe bietul crișmar nedumerit și cu gura căscată.

—Ține minte, Petre, adăose D-zeu, că pentru acele două palme, ce le-ai dat acelui om, care nu ți-a făcut nemica, vei suferi o dată două bătăi zdravene.

După o trecere îndelungată de vreme, se întâmplă că D-zeu și cu sfântul Petrea, se vede că la întoarcerea lor înapoi, să nopteze într'un sat din apropierea acelui han, unde s'au oprit să găzduască, dar nevrind nimeni a-i primi, au ajuns așa tot răgindu-se, până în cealaltă margine de sat, unde înaintea unei cocioabe rele de casă, era o femeie scoind apă.

--Faceți-vă milă și pomană, zice sfântul Petrea către aceea femeie, și primiți-ne să găzduim în astă noapte aici la D-voastră, căci simțem niște bieți săraci necăjiți și n'avem unde mînea.

--Da, oameni buni, eu v'ași primi bucuroasă, dar drept să vă spun, că bărbatul meu îi cam bețiv și de s'a întâmplat sa vie beat astă noapte, cum vine de ce'e mai adeseori, mă tem să nu aveți scirbă cu el.

Cum a fi, fiică, primește-ne, că am umblat mai pe la toți din sat, care nu cunoaștem din pe pricină nu ne-au primit, și nu știm acum unde să ne mai ducem, zise Dumnezeu.

—Atunci poftim în casă.

Lupă ce-au ospătat puțin, saū culcat amîndoi moșnegii pe-un pat, Dumnezeu la părete și sfântul Petrea la margină. Chiar așa se întâmplă cum spusese femeea, căci într'un târziu noaptea, vine și bărbatul beat, mîinecă suduind și spunind cite și mai multe și cînd să se culce, dă cu chil de cei doi oameni culcați pe pat.

--Da acolo cine-î, femeie, zise el răstit.

— Nişte bieţi moşnegi sermanî, pe care i-am primit să găzduască în astă noapte aici şi eu gîndesc că n'am făcut nici un rău cu asta, răspunse femeea.

— Aşa! Dar cum ai îndrăznit să se culce aici cînd n'am fost eu acasă?

Şi nici una, nici două. Ia cîomagul lui de văcărie, căci era văcar, şi unde prinde a mi-l croi pe cel de la margină, adică pe bietul sfîntu Petrea, şi dăi pînă se rupe cîomagul.

— Te-ai rupt şi tu tocmai acum cînd era toiul bătăei? Las că aduc eu altul! Şi eşi afară spre a-l găsi. Atunci sfîntul Petrea zise: — Doamne, mai dă-te şi tu la margină, că pe mine m'a coşit în bătăe. Şi aşa sfîntul Petrea trecu cătră părete.

Cînd vine omul de-afară, zice: → Pe acest de la margine l'am regulat, ia să-l judec şi pe celălalt de la pârte, şi incede a bate iar în sfîntul Petrea. Apoi după ce s'a mulţumit de bătut, i-au luat de spate şi i-au dat afară.

— Cite-o fost, o fost, Doamne dar acum am păţit-o hăt bine, zise sfîntul Petrea văitîndu-se. Bre! că am păda om!

— Ba de loc, Petre, că ce-ai căutat într'o vreme, e cam mulţisor de-atuncea, ai găsit acuma.

— Cum aşa, Doamne?

— Ascultă, să-ţi desluşesc, căci văd că nu pricepi — Mai ţii tu minte ce űam spus într'o vreme cînd ai dat cele două palme la crişmarul cel beat ce sta pe laiţa de dinaintea hanului unde ne oprisem să bem apă?

— Da, imi aduc parcă aminte, dar ce are a face una şi cu alta?

— Ba are a face tare mult şi iată de ce: Omul acesta ce te-a bătut, nu-î altul de cît acel crişmar, iar femeea lui acea fată harnică, ce secera atunci la grîu şi despre care m'ai rugat să-î dau un bărbat după inima ei.

Aceste două bătăi zdravene, ce tu ai primit acum de la el, nu-s altă-ceva, de cît răsplata îndoită pentru cele două palme ce tu i-ai dat atunci pe nedrept. Ce? Poate nu-ţi place această dreptate.

—Toate drepte, Doamne, dar numai un lucru în lume imi pare tare nedrept, și anume acesta: Că' lași de se împreună un leneș cu un harnic. un ticălos cu unul de treabă ori un prost cu un cuminte, cum bună-oară e omul și cu femeea aceasta la care am mas astă-noapte. Eu cred că ar fi mult mai nemerit ca să se împreune în căsătorie totdeauna harnic cu harnic, leneș cu leneș, prost cu prost și cuminte cu cuminte.

—Hei, Petre. zise D-zeu, dacă ar fi așa cum spui tu, apoi drept să-ți spun, că ar fi tare rău în lume, și iată de ce : că cei harnici și cuminți ar face averi de n'ar ști ce-i la casele lor, pe cînd pe leneși și proști, nepu-tîndu-se cîrmui și economisi singuri, i-ar trage cîni pe drumuri. Deosebit că acești din urmă ar pizmui pe cei dintăi și din astă pricină s'ar isca cele mai multe răle. Dar așa cum este, socot că e mai bine ; căci cel leneș trăește pe lingă cel de treabă și cel prost pe lîngă cel cuminte, care poate să-l povățuească ; căci judecă bine și tu ce ar fi, dacă omul acest leneș, ticălos și bețiv, în locul femeii lui harnică și cuminte, ce duce tot greul gospodăriei, ar avea alta leneșă, ticăloasă și bețivă ca și dinsul?

—Adevărat, Doamne, judecînd, văd și eu că e mai bine așa ; căci tot ce se face prin voința ta, e bine și nemerit, și chiar aceste două bătăi zdravene ce am primit, le cred ca o răsplată foarte nemerită, dată de tine pentru un lucru de care am fost vinovat, dar pe care, drept să spun, că nu le-oiu uita nici o dată.

Drăgănești (Suceava)

culeasă și scrisă de

Cost. Teodorescu, învățător.

Ca variantă la această poveste, avem pe următoarea.
foarte pe scurt scrisă și culeasă din satul

Dolhasca (Suceava):

Pe cînd împlia Dumnezeu cu Sf. Petru pe pămînt, trecea pe lîngă un pâr, desuptu căruia sta culcat un om, care striga: Dă-mi Doamne o pară în gură! Dumnezeu face să-i cadă o pară în gura lui cascată. Leneșu zice: Mestecă-mi-o Doamne! Da Sf, Petru zice: Doamne eu mă duc să-î trag un ciomag: nici nu-și mestecă? ....Petre nu da; că pentru unu vei lua două. Petru n'a ascultat. Nu mult trece și ajungînd în un sat, trag la gazdă tocma la leneșu, dar fără să știe. Cînd s'au rugat să-i primească era numa femeia cu copil acasă și ea le-a spus că are un barbat rău, cînd vine de la crîșmă face huit. Ei s'au prins așa să rămie. Femeia le așterne pe cuptor, se culcă ei. Îndată vine și leneșu de la crîșmă. Cum întra în casă începe huitu. Femeia îi zice, mai încet! că avem niște oameni la gazda. Ce-i vine în gînd, s'apucă și trage un ciomag celui de la margene, tocma lui Sf. Petru. El șopti cătră Dumnezeu: mă rog lasă-mă la părete, că de-aveni să-mi mai dee un ciomag, mă gătește. Se dă la părete. Leneșu mai împlind prin casă, într'o vreme, pune mina iar pe ciomag și zice: celui de la părete nu i-am dat nici una; cînd și-ajunge la el și jap încă una... îndată se scoală amîndoi de pe cuptor și es pe ușă. Dumnezeu zice lui Petru: vezi Petre, ți-am spus eu că pentru una ai să ieși două.

S. Mihăilescu.

CHIUITURI DIN ȚARA OLTULUI
IN
TRANSILVANIA

1. Pus-am gînd Dumnezăesc
ca să mă călugăresc ;
m'oiu călugări pe dracul
că fetele îmi pun capul.

*
* *

2. Astă sară-i săptămînă
eram cu mîndra de mînă
și i tot ziceam sara buna,
sara bună mîndro dulce
sara bună. că m-oiu duce.
— Nu te duc, bade, duce
că te țin cu turtă dulce.
— De mai ține cu zahar
că mi-am pus hainele'n car
și mi-am pus picior in scară
să mă duc in țară iară. 1)

*
* *

3. Mindra mea cu ochii mici
mă face să vin pe-aiçi.
Mindra mea cu ochii verzi
eși afară de ma vezi,
eși afară pîn la poartă
de vezi dorul cum te-așteaptă.

*
* *

4. Insura-m'aș însura
urită nu mi-aș lua,
dar frumoasă nu-mi prea place
că prea mulți prietini face.

1). In țară — în România.

5. Fost-am ficior nu prea foarte
 şi-am iubit fetele toate,
 câte fete în braţ'am strins
 toate după mine-aū plîns;
 de te-oiū strînge şi pe tine
 şi tu-î plinge după mine,
 şi de te voiū săruta
 de mine nu te-î lăsa.

- *
 * *

6. Mîndro, dragustile noastre
 ne-aū rămas pustii pe coaste,
 şi am fost Vineri la ele
 ş'aū răsărit viorele,
 viorele flori adînci
 cînd le vezi, mîndră, să plingi.

*
 * *

7. Sărută-mă mîndro'n gura
 c'asara-am mîncat friptură,
friptură de turturea
 şi-mi e gura ca mierea.

*
 * *

8. De n'ar fi ochi şi sprincene
 inima mea n'ar mai gem',
 dar cînd la ea mă gîndesc
 simţ că de dor mă topesc.

*
 * *

9. Frunză verde şi-o nua
 mîndro mîndruliţa mea,
 astă noapte vis visam
 mîndro că te sărutam,
 iară cînd mă deşteptam
 perina'n braţă strîngeam.

10 Nu gîndi, badeo, gîndi,
cã ca tine n'or mai fi,
ca tine sînt și o mie
numai nu-mi trebuie mie.

*
* *

11. De cînd badea mi s'aũ dus,
negurã'n curte s'aũ pus,
și pe pari și pe nuia
și pe inimioarea mea

*
* *

12 Sã știu bade c'ai veni
drumul și l-aș vãrui
tot cu var de cel mărunt
doar vii badeo mai curînd,
tot cu var de cel mai mare
doarã vii badeo mai tare.

*
* *

13. De-ai fi, mîndro, bunișoară
tu ț-ai face pat afarã,
eu m'aș face vint de varã
patul și l-aș legãna
și gura și-aș sãruta.

*
* *

14. Trecuîu dealul mort de sete
mã 'ntilniîu cu douã fete,
amîndoauã în hainã noauã
sãrutã-le-aș p'amîndoauã
dar pe una tot-deauna.

*
* *

15. Bere-aș apã din isvor
din gurița cui mi-l dor,

și apă din fîntiniță
de la scumpa mea mîndruță.

*
* *

16. Cîte fete-s cu cercei
toate-așteaptă să le ceid,
cîte fete-s cu mărgel
toate-s mîndruțele mele.

*
* *

17. Frunză verde ca iarba
rău mă doare inima
cînd văd pe mîndruța mea
în brațele altuia.

*
* *

18. Place-mi borvizul cu vin
și mîndra din sat străin,
place-mi și vinul curat
și mîndruța din alt sat,
place-mi vinul tot mereu
și mîndra din satul meu.

*
* *

19. Lelișoară de pe plaiu
spune-mi gura cui o dai?
Dă-mi-o mie 'n datorie
pînă la sfînta Mărie.

*
* *

20. Bate vîntul, iarba pică
dorul mîndrei rău mă strică,
bate vîntul, iarba crește
dorul mîndrei mă topește.

Şezătoarea în satul Giuleşti

În acest sat, ca în multe părți locuite de Rominii, sătenii căutând a schimba viața lor monotonă, fac și dinșii petreceri felurite.

În lungile nopți de iarnă, pe cînd cei mai bătrîni cisluesc în crîsmă de naintea unui pahar cu rachiu, flecării și fetele se adun la o casă sau două, formînd șezători.

Fetele cu furca în brîu, sînt adunate să facă un spor, iar flecării înaintea ibovnicelor lor se silesc care mai de care să facă cîte și mai multe năzdrăvăni. Aci la șezătoare, ca la orî și ce adunare de flecări și fete, se păstrează un obicei vechiu: din timp în timp fac cîte o pauză, lăsînd la o parte lucrul și jocul: fie-care flecări își ia cîte o fată și se duc de o parte de bătrîni, la camară: o odăiță mică ce se află mai la toate casele țărănești. Acolo flecării țin pe fată în brațe, o sărută, o mai strînge, o mai pișcă, o mai gidilă, cu un cuvînt, se drăgostesc. Numai spor de lucru nu se face la șezători, căci flecării prin năzbîtele lor, provoacă risite ce fac pe fete să se țină cu mînele de piept. La șezători au une ori scripcari orî cu fluierul.

Iată și unele din năzbîtele lor:

Calul, îi înjghebat ast-fel: doi spate la spate se leagă cu ceva de brîte și se pleacă cu capu în jos. Se acopăr cu niște sumane, așa fel în cît unu pune o mîneacă în cap, formînd capu calului, la care așază de amîndouă părțile cîte o lingură, formînd urechile. Apoi se decing de cîte-va curele și i le pun pe cap în loc de frîu. O mîneacă este lasată în urmă, prin care cel alt bagă un băț, închipuind coada cu care lovește în toate părțile. Unu care-i mai ușor se suie calare, de unde strunește calu. Se primblă cu el prin casă, făcîndu-l scos de vînzare. Unul se face cumpărător și îl negoată începînd de la un preț mare, tot merge descrescînd pînă cînd cumpărătoru îi dă »un leu și-un ort.» Zicînd ast-fel, stăpînu răspunde: »de cît ți l-oîu da cu'n leu și un ort, mai bine să-i văd mort.» Finind aceste cuvinte, aruncă de pămînt o oală cu cenușă ce o ținea în

mină. Toată casă se umple de cenușă. În acest timp, în mijlocul hohotelor de ris, provocat de talmășagul cu șic a negoțului, se desfac cei doi deslegându-se de cingători și călărețul rămîne jos.

Țușca — Se așază flecăii pe un scaun lung în mijlocul casei. Impletesc un ștergar în două, formînd cea ce să zice *țușca*. Toți cei de pe scaun staū cu minile la spate, purtînd țușca din mină în mină unu de la altu. Unu stă în fața lor să caute țușca. Pe cînd să necăjește s'o găsească, mai nu prinde de veste cînd este lovit cu țușca și iar cu răpeziciune dată la spate de unde o apucă alții ș'o trec mai departe. Cînd se repede s'o apuce de la care a zărit-o, alții de alături l-aū croit din nou cu țușca; în cit cel ce-o caută, pîn a fost în stare s'o prindă, i se coșesc spatele de lovituri. De la care a prins-o, îi ocupă locul pe scaun rămînînd se caute țușca.

Tot așa se urmează pîn se satur de acest joc.

Clopotnița.—Se așază flecăi roată cuprinși cu brațele pe după cap. Amăgesc pe unu care nu știe cum îi urmarea și-l pun în mijlocul lor. Unul se sue de asupra pe umerile lor, și apucînd cu minile de cap pe cel din mijloc, îl trage în toate părțile, zicînd că trage clopotu. Pe cînd acesta răcnește să-l lasă de cap, cei alți fac haz.

Ciubetu. — Se înșiră flecăi unu lingă altul, cuprinși pe după cap ca la hora briu. Doi flecăi din cari știu bine acest joc și cuvintele ce se urmează între ei, se aleg. Unul poartă cirna la joc și altul se așază jos în mijlocul casei. Lăutarii cîntă hora ciubetu ce se asemănă cu alta »cernita.» Jucînd, se învîrt de cîte-va ori împrejurul celui de jos, cînd de o dată se opresc în dreptu lui și zic toți o dată: »Iho !.... Măi băieți ! Ce să fie aista la vreme de noapte?... Să fie urs?... prea'n drum s'a pus. — Să fie lup?... prea lung în trup... Poate a fi o cucurigitoare..... Hai s'o cucurigim. — Să pleacă toți la urechea lui și strigă tare : »cucurigu !! »

Se începe cîntecul, pornind și ei jocul iar împrejurul celui de jos. Nu mult și staū. Iar zic: Iho!... Măi băieți!....

Ce să fie aista la vreme de noapte?... Să fie urs.... prea'n drum s'a pus.... Să fie lup?... prea lung în trup... Să fie cucurigitoare!. am cucurigit-o. Poate a fi o bahuitoare?.. Hai s-o bahuim. —Se pleacă toți la urechile lui și strigă: «bahu!!»

Iar încep jocul, și după cite-va înconjurări pe lângă cel de jos care stă neclintit, se opresc și zic: Ho!... măi băeți!.... Ce să fie aista la vreme de noapte?... Să fie urs?... prea-n drum s-a pus... Sa fie lup?... prea lung în trup... Să fie cucurigitoare?... am cucurigit-o și n'a fugit.. Să fie bahuitoare?... am bahuit-o și n'a fugit... Poate a fi o cioată. Cum se p... lupu pe cioată?... Hai s'o p...

Toți rădică un picior de asupra celui de jos. Acum se scoală și el de jos, se pune în fruntea jocului, începînd rîpede a spune cuvinte cari dacă nu le vor zice bine ceilalți, primesc batae.

1. Capră neagră, în peatra calcă, piatra'n patru bucăți crapă. Așa sa crape capu căprei, cum a crapat piatra'n patru.

2. Vine pîrciu de la muute și trece pe punte. Puntea pute a pîrci, pîrciu pute a punte. (Să zice de trei ori).

3. Aū fost asară'n gazdă la popa oaspeți proaspeți și aū legat cai de cozi. de coame, de cuile podului popei.

4. Flutur pe punte, flutur sub punte, cite de trei ori trei fluturi pe punte. trii su punte.

5. Trecuri punte lunecoasă, întîlnii fată frumoasă. Unde o'ntîlnii acolo o sărutăi: în isma ismei, în truntea chismei, și'n ismuță și'n chismuță.

Din Giulești (Suceava)

S. Mihăilescu

Povești din Banat

I.

Au fost un împărat, ca toți împărații, tare și puternic, și n'au avut copii, numai o fată. Așa fata au fost la șco'ă și așa au învățat de bine, în cât nici una n'au învățat ca și ea, și să fie așa icleană ca ea. Așa dară, tata ei au și dat veste'n lume că «acel care o ști mai multe de cât fata mea, eu îi dau jumătate de împărăție și fata de soție.»

Venit-au domni, crai, împărați și toți s'au dus buzăți înapoi.

Mai departe, moșul meu Toaică păzea porcii, că au fost purcariu, dar era pe lângă drum. Iaca un domn :

— Bună ziua, purcariule!

— Mulțiam, domnule!

— Care drum mere la împăratul Toșa Mizdroi, cel cu fata cumince?

Atunci moșul meu Toaică, adică purcariul, au răspuns :

— În cotro porcii cu coada.

Domnul se uită la porci, se uită la cozi, se uită la drumuri, că au fost patru drumuri crucișate. Iar zice domnul:

— Cumince ești tu, purcariu.

— Cumince o fost și tata meu.

— Numa mumă-ta-i proastă c'o făcut doi copii.

— Așa se cage : frace după frace.

— Tatātu o tăiat doi porci.

— Așa se cage : de tot capul porcul.

— Și o pus-o după ușă.

— Acolo i-o fost locul.

— Și o mâncat-o bila (cătaua).

— Flămîndă o fost.

— Tatātu o omorit-o.

— N-o omorit-o tata, numa vina ei.

— Și o țipat-o pe gunoiu.

— Acolo o dormit și vie.

—Să ce duci tu să-mi pețești fata împaratului.

—Pețesc mie. nu ție, numa tu să ții salca asta cu spatele și să păzești porcii pînă viu e cu fata.

Domnu aū zis că șede. Și s'aū dus purcariu la împăratul și aū zis :

—Buna ziua Înălțate Impărace.

—Mulțiam, purcarule.

—Da unde ți-i fata să divănesc eū cu ea ?

—In grăgină, răspunse împăratul.

S'aū dus purcariū în grăgină, însoțit de doi ginărați ca marturi. Atunci purcariū aū zis :

—Buna ziua, fată mică.

Fata aū răspuns :

—Bună mi-o fost țița maicei mele ; ziua i de la D-zeū ; fata-s eū ; mică-i mincea ta.

—Ce păzești tu, fată ?

—Păzesc curechiu să nu-l mince paserile.

—Așa am pățit-o și eū cu curechiū, numa l-am bagat să se năcrească.

—Aia-i bine.

—Bine pe dracu, că tot s'aū stricat.

—Aia-i rău.

—Rău și nu bași, că l-am dus la holdă să o torenesc.

—Aia-i bine.

—Bine pe dracu, ca am nimerit pe a altuia.

—Aia-i rău.

—Rău și nu bași : eū tare —tata tare ; eū luăiū de-un capăt, tata de alălalt, și am astornat pe a noastă.

—Aia-i bine.

—Bine și nu bași, că-i prea torenită holda și prea multe flori cresc.

—Aia-i rău.

—Raū și nu bași, că vin bizile și lasă miere.

—Aia-i bine.

—Bine pe dracu, că pe deal îi mierea pînă'n jenuți, da pe vale nici să lingi cu limba.

—Ba aia mințiși.

—Că d'aia am venit și eu, să mint.

Și lucru aū fost gata, aū dat împăratul fata după el. Aū țipat țoalele purcărești și i-aū dat domnești, și s'aū gostit bine. Și purcariu, adică moșul meu, a minat-o bine o vreme vestită viță a Govosdenilor. Mai pe urmă mi se îngemână, frace, la rachie și bău tot ce-aū avut, și astăzi îi viță noastră, a Govosdenilor, săraci și bețici; încă nu le zic bețici, numa bețai; și oamenii noștri și astăzi zic că viță noastră aū năroc, numa mince nu. Și să credeți că povestea mea îi istină, și dacă nu mă credeți, faceți întrebare sau veniți pe-jos pînă la popa a nostru, că nu-i în slujbă, îi acasă, vă poate spune mai bine. Numa Sîmbăta pînă la ameazi să nu vină nime, că el are lucru să șadă la uliță și să-i sărute nevestele mîna și să le întrebe ce-o tîrguit și acasă-s bărbații ?

Sarafola (*Banat, ținutul Torontal*)

Govosdian Petru.

SUPERSTIȚII

181. De faci casa pe furnicar, nu mai ai răgaz de oaspeți.

182. De puī sare în gunoiul de după ușa, îți scoate cloșca puice cucuete.

183. De dai sare sau oțet după sfințitu soarelui, îi cu primejdie pentru vite din pricina lupilor.

184. De împrumuți ciuru sau sita sara în sat, s'o acoperi cu pestelca sau altă ceva, că-i iarăși cu primejdie.

185. De ai prăpădit o vită, pune o peatră în tureatca unei ciobote ș'o leagă la gură, că-i ferită de jigani.

186. De îmbraci o haină nouă, să te duci îndată la apă că de grabă îți vei face alta.

187. Să nu mături Duminică dimineata în fața soarelui, că colbăești fața sfîntului soare.

188. Să nu dormi Duminica dimineață când auzi clopotele le biserică, că trec șerpi peste tine.

189. Să nu dai borș cu flori de pomană, că pe ceea lume bei tot apă cu hospă și cu flori.

190. Să nu dai de pomană ouă la țigani, că-ți fură cioara puii.

191. Când îți tai unghiile, să le strângi în poală și să le pui în sin, că pe ceea lume le strângi cu genele ochilor de pe unde-or fi.

192. Când ți-i coasă vr'un bunghiū sau ceva pe tine, să ții o stranță în gură, că-ți coși mintea.

193. Să nu gătești hainele Simbăta, sa leși macar o cheotoare ne gata, că nu-i bine pentru sănătate.

194. Când pleci unde-va, să nu te întorci înapoi, dacă ai uitat ceva, că nu-ți merge bine.

195. Să nu ciocnești ouă în ziua de Paști, dacă vrei să nu te doară mijlocul la săcere.

196. Dacă s'a spurcat copilul mîncînd de fruct în postu cel mare, mama să nu mînce de fruct în ziua de Paști.

197. De vezi primăvara întîiu cocostîrc pe sus (zburînd) nu te doare mijlocul vara la săcere; de-l vezi șazînd jos, te doare.

198. Cite cucoară îi vedea primăvara întîiu, atîtea chite de cînepă ai să faci.

199. Când dai cui-va un ac, să nu-l asvirli, că cît li-i asvirli de departe atîta are să-ți moară un copil de lung.

200. Când vijîe focu, atunci te vorbește cine-va de rău; să ieși sare să arunci în foc, că-l dai în ochi aceluia care te vorbește.

201. Când sa crapă mămăliga, ai să faci un drum. (În cotro este crăpătura mămăligei cînd o torni, într'acolo ai să pleci).

202. Când auzi de prima dată pupaza și n'ai mincat, te-a spurcat, și tot anu îți miroase gura a cuiabar de pupază.

203. Când ți'a cînta cucu în față ori în dreapta, îți merge bine tot anu; ți'a cînta din potrivă, îți merge rău.

204. De-î avea para'n pungă, cînd auzi cucu 'ntîiu cîntînd, tot anu nu-ţi şede punga fără parale.

205. De-î vedea mîel alb întîiu, ai să fii cu inima bună tot anu ; de-î vedea negru, ai să ai inimă ră. (Pe aiurea zic că de vezi mîel alb, nu te mînîncă puricii ; iar de vezi negru, te mînîncă).

206. De-î vedea minz înainte de să fi văzut mîel ori pui, ai să fii gol tot anul ; iar de-î vedea mîel sau pui, din potrivă.

207. De-î dormi în ziua de sfîntu Gheorghe, îei somnu mîeilor.

208. De-î avea finî mulţi pe ceea lume, te scot de-î fi la întuneric ; toţi îţi es cu lumînări amină.

209. Să nu te giuri c'ai să te spînzuri, ori ai să te împuşti, că dracu te-o şi trecut la condică, şi de acoloa nu mai scapi.

210. Să te păzeşti să nu fii probozit în ziua de pobrajenî, c'apoi tot anu eşti probozit (ţinut de rău, ocărit).

211. Să nu prefaci mămalişă de multe-ori, că găseşti vine de sînge prin trînsa. Îi păcat să arzi trupu D-lui de multe ori.

212. Să nu te uiţi noaptea'n oglindă, că-ţi pier vederile.

213. Cînd ũ'a eşi noaptea ied înainte, să ştii că-î dracu, să-î arunci bîrneţu în coarne, că pe urmă nu-ţi mai scapă. Îi dai bîrneţu bine între coarne şi pe urmă ce-î porunci, îţi aduce.

214. De-î cloci ouă de stărchitură (ouăle mici de tot şi cam moi, care le face unele puice întîiu) sub-suoară şi-î creşte ce-a eşi din ele, îţi creşti spiriduşi şi aiştia cîţi bani îi voi, ũ'aduc, şi nimenea nu te poate bate, că numa îi chemî în gînd ; da după moarte a lor eşti. [Alţii mai cred că spiriduşu este un ban cu putere de-a aduce banii de la alţii cari au mulţi. Ast-fel de spiriduş zic ei că se cumpără. Cînd îi lua niscaiva bani de la cel ce are spi-

riduș, cînd ajungi a casă, nu-î mai găsești toți; dar vai de sufletul celui ce-a avut spiriduș].

(Auzite în județul Covurlui)

G. P. Salviu

Povestea Oului

Ci-că o fost o dată un moșneag ș'o babă așa de saraci, că n'aveau la casa lor de cît o găinuță. Dar nici de ouă-le găinei n'aveau parte, că nu știu ce le minca de sub găină cînd le oua. Neputîndu-se dumeri moșneagul de ce nu poate afla ouă sub găină, se pusă într'o zi de pîndă, în dosu poșei. Cînd găina făcu oul, odată el începu să fugă. Moșneagu după el să-l prîndă ca să-l minuce, că nu-și îndulcise sufletu cine știe de cîud cu frupt. Oul însă spuse moșneagului: —Lasă-mă lată, că eî mă duc să-ți aduc avere. Moșneagu văzînd un ou vorbind, își făcu cruce, și-l trăsui îndată prin minte că trebuie se fie nazdravan. Sfătuindu-se cu baba, dete drumul oului să se ducă.

Se ia oul și se duce pe un drum; cum mergea el gîndînd, se întîlnește cu un rac.

—Da unde te duci măi oule?

—Mă duc la bine, hai și tu cu mine.

—Hai, zice racu.

Racu se luă după ou și merseră amîndoi sfătuind mai departe: numai de la o vreme iacă se întîlnesc ei cu un șoricuț.

—Da unde te duci tu măi oule, zice șorecuțu.

—Mă duc la bine, hai și tu cu mine.

—Hai! zice șorecuțu: și tustrei se leu la drum, chicotînd și birjovîndu-se. Și cum mergeau ei, numai ce se întîlnesc c-o miță.

—Da und-te duci tu oule, cu cei doi tovarăși?

—Mă duc la bine, hai și tu cu mine.

Ha! zice mi!a, și cu to!ii pornesc tot înainte. După ce merg un popas bun, se futilnesc la un dîmb cu un cucos.

— Buna ziua, măi oule! Da unde te duci cu droaca ceea după tine?

— Mă duc la bine, ha! și tu cu mine.

— Ha! zice cucosu, și se luară to!i cinci, și merseră tot înainte spre o pădure. Cînd la marginea pădurei, numai ce da! de-un țap.

— Da unde fugi măi oule, zice țapu, cu voinicil ceia după tine?

— Mă duc la bine, ha! și tu cu mine.

— Ha! bré omule! unde te duci tu ha! și e!ă, că te știu că ești cu cap. Se vede că și țapu era o țiră de nazdravan.

Nu întărziară mult la vorbă, și intrară în pădure. Și cum mergeau ei, numai ce zăresc o casă unde stăteau 12 talhari foarte bogați. Oul o cotigeste într'acolo și ce face, ce drege numai ce descue ușa, căci talharii erau duși după meșteșugu lor. Cum intră oul, spune celor'alți:

— Eu măi mă pun în spuză în vatră: tu șorecu!ele să te viri în horta cea de sub piros!ii: tu racule să te viri în ceaunu cu apă: tu mi!ă să stai pe cuptor: cucosu să se sue în gura podului, și tu țapule să stai ascuns în tindă după ci!vee.

După ce oul îi mai dăscăli ce au să facă fie-care, se așezară fie-care la locul lor și tăceau cum tace chlicu.

Intr'un țirzi!ă, numai ce vin talharii: după ce mai umblă ei cit umbă prin casă, unul din ei vrea să facă foc și se duce în vatră să imprăștie șperla.

Puf! numa ce pocnește odată oul și improașcă pe bietul talhar cu cenușă drept în ochi!ă. Unul din ei fuga se vire mina în ceaun se iec apă și să'dee la ochil cel! ce aproape chiorise de durere. Atunci racu îl prinde de degete și îl stringe cit ce poate. Ți ți... ți... face șoarecu din horticeică (adecă ține-l înțelese talharul) și motanul de pe cuptor numai ce-i da; Curmei! curmei (adecă să se aducă finii să-i lege).

Talharii spărie!i, dădură busna pe ușă, socotind că-s

draci. Cînd să iasă afară numai ce aud : cot ! cot ! cot cot ! dați (adecă dați cu coatile, cu parul, înțeleseră ei) și șapul atunci numai ce'ncepe a-i bufni cu capu. de-i buși pe usă ca pe niște snopi.

Talharii văzînd drăcia asta la casa lor, și socotind că-i cuprinsă de necuratu, o părăsira și se duseră in lume, iar oul, după ce dete fie-cărui tovarăș cîte ce-va, își luă partea lui și-o duse mosnegilor. Cînd văzură moșnejii atîta bogăție, era să moară de bucurie. Indată începură alt-fel de traîu.

Pe ou îl insurară c'o fată frumoasă și la nunta lui o jucat toate gainele din lume.

Eac'asa-i povestea mea : frumușică mititea, minciunică minciunea.

Broșteni (Suceava)

M. Lupescu.

G L U M E

IX 1)

Mocanul și Țiganul

Niște țigani ursari, din care unii știaî să cînte puțin din scripcă, se sfătuiră cum ar putea ei să înșele mocanul și să fură ciți-va miei. Așa ei se înțelesără ca unul cu scripca să meargă la mocan, sa-l țină de vorbă, și să-i cînte, iar cei lalți, cînd oile vor fi într'o vâlcică, să eie cîte un miel. Zis și făcut. Țiganul cu scripca merse la mocan și i zise : Bună dimineața jupîne mocane. Mulțămesc Dumri-tale, jupîne țigane —Nu voești să-ți fac un tacsim? —Fă-mi. răspunse mocanul. —Țiganul începu a cînta : țimțai, țimțai, țimțai, țimba, țimba : iar mocanul a juca și

1) Vezi pagina 85 și 209.

și a sări peste băț. În timpul acesta ceilalți țigani mergeau tupiluș spre oi, dar se vedeau în zare. Atunci țiganul începu a cînta din gură :

Tupilate, căciulate

Că te vezi pe jumătate.

De tot Țiganul.

Cîrlanul.

Cine o pulea,

Și doi să ia.

În urmă țiganul și-a luat ziua bună, iar mocanul a pierdut ciți-va miei.

Auzite de la Alecu Chiricuță (Tăbăcești)

X.

Țiganul și Nevasta

Un țigan ferar, tot umblînd printr'un sat se amorează de o nevestă tînără și frumoasă, dar nu avea ocaziune ca să-i desfășure focul inimei sale. Într'o zi îi păzi pala cînd venea de la apă, smerit țiganul să apropie de dînsa și începu ast fel : Auleo jupinășică, cîtu-mi ești de frumoșică ; da frumoasă ! parcă ești din droghițele și din vîzdocele scoasă ; la' urechi cu cercelușă și la gît cu mîrgelușă, parcă ești o curcudușă ; sprîncenile, coțofenile ; ochii ca mura din pădure ; de la nas pîn'la guriță. parcă ești o pavuniță și ai și.....

La strofa din urmă, femeea începu a zvîrli în el cu țărîna și a-l hîciui, ca pe o cioară nespălată. Atunci țiganul, vîzîndu-se aflatărisit în hamurul lui, întoarse foaia lui cea țigănească și începu :

Auleo ! d'apoi d'astea mi-ai fost ! În țaranie te-a născut mîta, în țaranie faci mortoș. Ia caută-te în cea doniță cu apă, că ești o nespălată, o răpănoasă și o păduchioasă ;

cu ochii ca de capră mortă și'n loc de nas, bortă. Ş'incă mai ai: de la gură pân la nas, şapte poşte ş'un popas.

Comunicată de V. Popescu (Prisecani)

Perient (Tulova)

G. Popescu

XI.

Intr'un sat se întâmplă că unui țăran îi moare femeea. Plinse el ce plinse și se văicară.

Trecură vre-o cite-va săptămîni de la moartea femeii, în care timp omul nostru muncea ziua la cîmp, și sara vinea de-și hrănia copiii orfanî de mamă; avea, biet, noroc pentru îndestularea casei, că-i rămăsese o vacă, cu al cărei fruct astupa mai bine gura copiilor mici și flămînzi.

Nenorocirea cînd vine pe capul omului, nu vine singură, ci mai atrage și altele după ea. Ast-fel, după ce că-i murise femeea, că-i rămase și copii mici, că stare nu avea, iată că într-o sară întorcîndu-se acasă, găsi și vaca moartă. Atunci se puse el pe plîns și pe jelit de scula satu'n gura lui pînă'ntr'atîta că oamenii se cam indignase de desperarea lui, de oare-ce cînd îi murise femeea, nu făcuse nici pe jumătate atîta caz. Preutul se însărcină să-i facă oare cum morală, amintindu-i:

—Bine bre. Ioane, ți-a murit femeea, bre! și tu n'ai plîns și răcnit atîta cît plîngi acum după un haram de vacă.

—Așa-i! cinstite părinte, năcăjit respuse Ioan; dar am dreptate! că de cînd mi-a murit femeca, nouă starosti au venit să-mi dea cite una'n loc, dar cu vre-o vacă, să știi bine că nimeni n'are să mă înghie.

XII.

Un țăran avea o fată tinără și frumușică și bine ineztrată, dar alintată peste măsură, așa că nici părinții nu-i

stau în protivă, de cum alții: cu'n cuvînt era chiar hărțăgoasă. Din pricina asta nici se mărita, ca de vinea vr'un pețitor care se'mpaca cu toate, numai sărea și ea de colo și-i spunea verde'n ochi: toate-s bune, dar să știi că eu am hărțag. Care cum auzea, fugea și-și zicea dacă ea de pe acum o spune asta așa de lămurit, apoi cînd o fi femeia cui-va, acela trebui să-și ia lumea'n cap.

Cum se prileji, că'ntru-o zi veni înpețit un flăcău nalt și sprincenat de-i plăcea și fetișcanei. Toate fură bune, dar la urma urmei ea tot voi să'l sperie și pe acesta, spunindu i că are *hărțag*.

—Nu-î nimic, răspunse liniștit băiatul nostru, că și eu am *pirțag*.

Fata stă puțin pe gînduri ș'apoi întrebă:

—Da mă rog cum ți i pirțagul?

—Las că ți-oiu spune, cînd mi-i arata *hărțagul*.

Culese de uN Răzeș.

COMORILE

Sub nume de comoară, poporul înțelege o adunătură mare de bani puși într'un vas de stejar ori într'o caldare de aramă, și ascunși în anumite locuri de oamenii bogați din vechime. Se vede că pe atunci pămîntul era casa de economie a omului.

Comori sînt foarte multe în pămînt; fericite de cel ce le nimerește!

Ele-s de două feluri: *curate*, adecă care-s juruite omului, și *necurate*, a căror stăpîn e necuratul.

Ori-ce comoară trebuie să ardă o dată în an, de obicei se aprind spre zile însemnate și mai ales primavara și toamna. Cele curate ard de la miezul nopței pînă în zori de zi, iar cele necurate de cu sară pînă la miezul nopței, cînd cîntă cucoșul.

Spre Blagovestene, spre Florii, spre Paști, spre Sfintu Gheorghe, Ispas, Duminica Mare, etc. ard cele mai multe comori. Para comoarei variază : cea a comoarei de aur e gălbue, cea a comoarei de argint e roșcată, iar a comoarei de aramă e albăstrie.

Cine vrea să aibă parte de comoară, trebuie să fie om cu credință în cele sfinte, să fie om curat, bun la inimă, căci nu tuturor păcătoșilor îndreaptă *Cel de sus* pasul spre bogății. Imbrăcindu-te în haine curate și în condițiile de mai sus, stai de privighere în spre zile mari afară și când vezi comoara arzind, te răpezi acolo și poi semn.

A doua zi te duci acolo singur singurel, săpi în locul unde a ars comoara, însă ai hagare de samă, a nu cădea țarnă înapoi în groapa ce faci, căci alt-fel rămi orb. Din de vasul cu banii, fel ciți-va din ei și-i lași în groapă fără a o astupa. Din banii aceștia trebuie să dai ciți-va la văduve și fetele sarace, de vrei să aibi parte de ei.

De comorile ce sînt în stăpînirea necuratului, numai îndeplinind condițiile ce-ți spune el, poți avea parte, alt-tel nu te lasă să poi semn, punindu-ți fel de fel de piedeci.

Eram copil cînd am auzit povestea cum un om a luat comoara necuratului în chipul următor:

Omul se duse la pădure după lemne. Pe la amurgul sărei, vede arzind o comoară, pe care se afla un spurcat de om. Omul văzînd comoara, s'apucă s'o sape. O dată i se arată un drăcușor mic, negru ca ceauun. cu fes roș în cap, cu ochii ca focu, și cu niște cănci la mină ca colții pteptenelor de cîlți, și-i zice :

—Ce faci, măi omule acolo ? Ia săp comoara asta. D'apoi ai împlinit condiția pusă de stăpînul cî cînd o îngropat-o în pămînt ? —Ce condiție să împlinesc ? —Ca să mininci spurcatu ista, ș'apoi s'o ieși. —Îl mininc, bre. —Cînd l'îl minca, să vii s'o ieși.

Și omul naibeî, șiret și sucit cum era, la spurcatul, îl învâle într'un ștergar, îl duce a casă, îl pune în cuptor. Il usucă bine, îl pisază ca chiperiu și cînd minca borș ori

lapte dulce cu mămăligă, presera și cite puțină făină din spurcatul uscat.

Cînd găti de mîncat spurcatul, se duse să-și iee comoara. Necuratu crapa de ciudă că rămîue și fără bani și fără om, și căuta să pue omul bețe'n roate. Dar omu prin cite-va cruci făcute cu duh curat, îl izgoni și-și luă comoara.

Astăzi nu prea sînt comori; și chiar dacă sînt, se găsesse rar de tot.

Se spune că comorile vechi, omul trebuie să le înlocuiască cu hărnicia și munca, căci alt-fel rămîi în urmă de tot.

Povești cu comoi sînt foarte multe. Ele sînt variate.

Eată una, căria multă lume a vroit să'î dea aparență de lucru adevarat.

Pe valea Moldovei, în județul Neamț într'un sat, un gospodar s'apucase să-și facă un beciu în pămînt pentru ținut zarzavaturî; cum sapă omul, numai ce dă de-o ușă de fer foarte groasă, incuetă c'o lacată cît o oală de praznic de mare. Curios de-a afla omul unde duce acea ușă, dă s'o spargă ori s'o descue, dar toate silințile-î fură zadarnice. Văzînd că nu poate reuși de-a intra pe ușă, face o bortă pe alătura de ușă într'un pîrete de piatră foarte gros și greu tare de stricat.

După o muncă neobosită, omul reușește a sparge pîretele și a privi în groapa spre care ducea ușa; dar ce se vază? Înăuntru era o casă foarte spațioasă, luminată de patru stîlpi ce luminau ca ziua, în care erau o mulțime de coșerci cu fel-de-fel de bani. O bogăție ne mai pomenită zăcea sub casa omului nostru.

Bolta aceasta era păzită de o umbră, ce stătea în dreptul mesei pe care era așezată o carte deschisă și două sfeșnice cu luminări aprinse.

Cînd omul voea să se ducă în cotrova, umbra se lua după el și-î arăta cu mîna masa. Omul nefînd prost din fire, și-a inchipuit că în carte trebuie să fie scrise condițiile cu care s'ar putea ridica banii din subterană. Și așa și

era. Se duce omul după cărturarii iscusiți, și nici unul n'a putut dezlega ce era scris, de cît o moașă din Bacău. Și care era prîna condiție ? Că nimeni să nu îndrăznească a lua vr'o monetă din acea urieșă comoară, căci e vai și amar de el. Cine vrea să aibă comoara, pe lîngă alte condiții de milostenii, trebuia să descue lacata de la ușa cu *iarba ferului*, adusă'n potirul de la biserică.

Multă lume a umblat după proclatu de iarba ferului, dar pace! Iarba ferului nu s'o găsit și comoara zace tot acolo unde e.

Se mai povestește că omul acela, avînd nevoie de bani, s'ar fi dus și s'a împrumutat la umbră cu cîte-va parale ; în urmă a uitat să pue banii la loc. Îmbolnăvindu-se de moarte a visat că nu se face sănătos pînă ce nu va pune banii luați din coșareă înapoi. Făcînd așa, s'a însănătoșit.

M. Lupescu.

C Î N T E C E

167. Foae verde trei sipici-
leleo cu șitele mici
și cu strungareața'n dinți,
lu mă faci să viū p'aici
descult și făr de papuci
numai cu șigara'n dinți.
Unde-ți vād șitica'n piept,
daū prin gîrlă să mă'n nec,
și prin mărăcini mă'nșep
să es la tine d'adrecht.

*
* *

168. Floricică'n foi mărunte
Catineuță de la munte

ce ți-ai lăsat păr pã frunte
cã ți-a eșit vorbe multe!
— Lasă-mi easă
cã nu'nul pasă
m'a făcut maica frumoasă
cu chipul de jupîneasă
cu ochii de curv'aleasă
se iubesc zapeii din plasă
și primarii nu mă lasă.
Cintă cucii mărutește
mărutește ciocănește,
neica calul potcovește,
neica călător la lași
dar pe mine cui mă lași ?

Lemnelor și petrelor
și'n gura dușmanelor ?
—Foae verde bob năut
Duminică plec de rînd,
eu de Joi auz oftînd
tot de neîcuțu'utrebînd.
Foae verde solzi de pește
de departe abea'l zărește
mai departe mi'l privește.

*
* *

169. Frunzuliță trei spanace,
de la București incoace,
este-o circiumă'n pîrloage,
in care vinde trei Nemțoaice,
trei Nemțoaice trei Jidoafce,
ocaua pe trei sfînțoaice,

Din comuna Ilzana (Ilfov)

cine bea copii nu face,
numai maica a băut,
și pe mine m'aū făcut.
—Arză-te focu de mumă,
că nu m'ai făcut țarină
și m'ai făcut mîrgăritar
mă dă satul militar.
militar de poliție,
dar de murgu ciu-să-mi știe?
Că taica e om bătrîn
nu poate cosi la fin ;
frete-meū e dipotat, 1)
ea bătu și pleacă'n sat,
murgu'mi remîne legat
ne băut și nemîncat
ca un dobitoc la gard.

Serafim Ionescu

170. Frunză verde alunică
pe casa lui Ionică
sînt doi pui de rînduică:
unul zboară și se duce
unul pică jos și plînge.
Așteaptă-mă frășioare
ca să-mi crească aripioare,
aripioare de argint
ca să sbor pe sub pămînt
la măicuța din mormînt.
Noi prîndem a ciripi
maica prînde-a hicii 2)

taei maică nu hicii
pină nu ț'om povesti
cum trăim cu străinii,
de cînd dmneta ne-ai lasat
lătuța s'o însurat
și pe noi ni-o lepadat.

*
* *

171. Frunzuleana nucului
de răul uritului
trecuî malul Prutului
și apa Siretului

1) Adică pîrcălal.

2) Hicii sau a alunga.

cind o fost la jumătate
iaca uritu la spate;
fugi urite de la spate
sa trec şi astă jumătate.

Cine'n lume au văzut
să Ńii casă cu urit
şi boi graşi fără pământ?
Că boii să Ńiu cu iară
şi casa cu om de treabă,
şi boii să Ńiu cu fin
şi casa cu om blăju
nu ca tine c'un păgin.

*
**

172. Frunză verde trei
  mashne
vine cucu de trei zile
peste văi peste coline
şi n'are unde să pune:
s'ar pune pe-o rămurea
aproape de casa mea
da să teme de-o belea
să uu aibă vorbă rea:
s'ar pune pe-o rădăcină
da să teme de-o pricină
că-i in Ńară străină.
Eu spun cucului să tacă,
el se sue sus pe cracă
tot in ciuda mea să facă:
cucule nu mai ciuta
e'oiu lua puşa ş'oiu da
de Ńoiu rupe aripa
uu'i ave cu ce zbura

pe mine mă-î blastama;
da uicî blăstămu nus'a prinde
că-s copil fără de minte.

*
**

173. Frunză verde trei alune
eu mă duc mălcuţă'u lume
inimioara mea rămine;
cată şi mi-o stringe bine,
cată malcă şi nu-o leagă
intr'un corn de basma
  neagră

ş'o dă pe apă să meargă;
de cum-va s'a cufunda
mai mult nu mă aştepta.
Da de-a fi vr'o pacc'n Ńară
ne-om vedea mălcuţă iară,
da de-a fi vr'o răutate
ne-om trimete macar carte 1)
carte mare cit masa
slope late cit palma
să-l citeşti drept dumneta
de nu ziua prin grădină
macar sara la lumină
să şti că siut eu străină.

*
**

174 Fost-am dragă doi iubiţi
ca doi meri mindri nfloriţi
la isvoare răsădiţi.
duşmanii s'o sfătuit
merişorii i-au ciungit 2)
şi pe noi ni-o despărţit.

1) Serikoare.

2) A ciungi va să zică a tăia şi a jupa un copac ca să se usuce.

Cine, desparte doi dragi
sue-l carnea corbi'n fagi
'ș'acolo s'o crimpoțască 1)
pe alții nu dispărțască;
cine ni-o despărțit pe noi
albă parte de nevoi
albă hrana racului
și casa gindacului
și odihna vintului
pe virvuțu muntelui.

*
* *

175. Cuculeț cu pene verzi

ce cați vara prin livezi ?

Vara vii, vara te duci
mă mier iarna ce minineci ?

— Minine frunze și surcele
și cînt codrului cu jăle :
minine frunze și omag
și cînd codrului cu drag.
Foaie verde de răchită
cucule pasere blînda
sui la munte și ne cîntă :
pe cine ț'a fi minie
blastămă-l, amin să fie.

Culese de M. Lupescu

176. Ioană din Ionele,
dă și neicăl floricele.
N'are gaica flori de dat.
c'astă vară n'a plouat
și am plătit de le-am udat,
cu bani după sărutat.

*
* *

177. Să tai iarba fir cu fir,
să-mi găsească d'un trandafir.
Trandafir cu foaie lată
te-aș iubi și mi-ești cum-
nată,
trandafir cu două boboci
te-aș iubi și nu te pocni,
trandafir cu foaie crudă

te-aș iubi și mi-ești cam
rudă,
trandafir cu foaie îngustă
te-aș iubi și mi-ești cam
cuscră.

*
* *

178. La fiutina cu lipam
mă-adapă Gheorghită calu.
Nu-l adapă că-l e sete,
ei l-adapă pentru fete,
ca să ia perechi de bete.

*
* *

179. Frunză verde măr și
prun,

1) Crimpoțasca a bucșăli.

hal la Ioana peste drum,
să gustăm vinu de bun
și soba de călduroasă,
și pe Ioana de frumoasă.

*
**

180 Frunză verde ș'o surcea
nu-mi lua neică floricea.
că floarea mea nu e floare,
ci e floare după mare,
cine m'o săruta moare.
M'a sărutat d'uu voinic,
la trei zile-a și murit,
m'a, sărutat d'un băiat,
la trei zile l-a îngropat.

*
**

181. Frunzuliță foae fragă,
a cui ești fetiță dragă?
A-ălu cu musteața neagră
și cu inima întrecă.

*
**

182. S'a mâniat Marița
de duminica seara.
că i-am luat batista,
Du-mi-te Mariță acasă,
că-ți iau alta mai frumoasă,
singur să mă trag pe brațe.
cu firicel de pichet
singur să mă trag pe pept.

*
**

183. Lasă-te puică de mine,
că viu astă-zi, ori viu miine.
—Cum focu o să mă las,
că mi-e casa de două pași.

Eu de tine m'oi lăsa,
cind mi-o suua scindura,
ciud mi-oi lăsa lingura,
și popa m'o tămăia.

*
**

184. Pe cel deal, pe cea
cărare
trece-un voinicel călare.
mîdrulița pe picioare,
aduînd la floricele,
facindu-le chiticele.
Chitele mai vestejite
să dea la vecini urite,
chitele ale alese
să dea la vecini frumoase.

*
**

185. La podu cu zalele
răsărit-a soarele.
Nu mi-e soare răsărit,
ci mi-e neica împodobit,
cu podoabe de argint.
Cu miinile'n pozumar
cu doi-spre-ce lăutari
și cu șcase toboșari.
Lăutarii cînd trăgea,
Craiova se legăna.
boeri mari se minunau
cocoanele suspinați.
lăcrămî din ochi le picau.
cu basmale se ștergeau,
mai frumoase se făceau.

*
**

186. Hai leliță să fugim.

să fugim să pribegim,
numai amîndoi să fim.
Să fugim. să trecem Oltu,

că p'aici ne arde focu
și ne pradă potropopu
și ne prăpădim cu totu.

Ștefănești (Vâlcea)

T. Bălășel

In noaptea de Sf. Vasile

In noaptea de Sf. Vasile, ci-că vorbesc vitele. și cine stă de piudă, aproape de dinsele. in această noapte, le aude cind vorbesc precum și ce vorbesc, fără însă ca să fie văzut de dinsele.

O dată un om se sfătui cu femeea, ca el să steie de pîndă in eslea boilor, ca să audă ce vor vorbi ei in noaptea de Sf. Vasile. Zise femeei ca ea să deie boii după gard, să nu-l vadă cind se va viri el in esle, apoi ea să aducă fîn. să puie in esle peste dînsul. pînă ce va incarca-o bine. apoi să lege boii la esle și ea să se ducă'n casă.

După aceasta, eșiră din casă și așa făcură. Femeea după ce 'ndosi boii. barbatu-seu se culcă in esle și stătu acolo. Ea umplu eslea de fîn, legă boii la esle și veni în casă. lă-sind pe om ca să audă ce vor vorbi boii lor.

Boii mîncară ce mîncară. De la o vreme unu se culcă, iar celalt stătea și ruguma. Omul sta culcat in esle să asle și asculta. Dar boul cel culcat, atunci zise cătră tovarășul său : Da culcă-te acum și te odinește. ca mîine o să ducem pe stăpîn la groapă.

Omul auzind așa. se sculă repede din esle, veni in casă și zise femeei : Du-te de grabă la popa de-l cheamă să mă spovedească, grijască... că eu am să mor, fiind-că așa au grăit boii noștri. cind eram eu in esle.

Femeea îi răspunse : „da lasă bărbate. nu te potrivî, că n'a mai fi așa.

—Ba du-te, fuga. la popa și-î spune să vie, că eu am să mor.

În sfârșit femeea se duse la popă și-l chemă. Iar după ce preotul îi dăte împărtașania, omul muri. Și a doua zi l-añ dus boii la groapă, după cum añ sfătuit.

*Auzită de la Gheorghe Leonte Pahomi, din Heciu
(Suceava)*

R. Marinescu

Cimilituri

LXVII.

CIOARA ȘI PORCUL

162. Țoțoiu
Moțoiu
duce pe Țoața
Moața,
dar Țoața
Moața
nu duce pe Țoțoiu
Moțoiu. Isp. 72.

163. Arțira pirțira
încalică pe arțoi pirțoi,
dar Arțoi pirțoi
nu poate să încalice
pe Arțira pirțira.
Bulg. 155

164. Danța manța
șede pe Dănțoi manțoi.
etc. etc.— Bulg. 372.

165. Girza bîrza
șede pe girzoî bîrzoî
etc. etc. Bulg.— 399.

LXVIII.

CIOCĂLAUL

166. De-asupra hârtie,
— în mijloc praf
și de desupt pîrhaită.
Sb. 86.

LXIX.

CIMPOIUL

167. * Am două rațe
cudulațe,
cine-a ghîci
șapte mațe s'or zgirci.

168. Belit și minecat
și zbiară prin sat.— lsp.

- 169 Am o gînsă șoaică boaică,
de grumaz șoîu bîrloîu.
Sb. 59.

170. Umflă-mi-se
îngimfă-mi-se
brebeneana dăi, dăi,
și n'ai ce-î face.
Bulg. 764.

LXX.

CIOMAGUL

171. În pădure născuîu,
în pădure crescuîu,
acasă dacă m'aduseră

vălav mare înă puseră ¹⁾
Isp. 111.

172. Ain un lucru: mare în
cap, subțire în trup.
Bulg. 136

173. Nu-mi e frică,
nu-mi e teamă
că am capul ferecat
și piciorul plumbat.
Bulg. 617.

LXXI. CIORAPUL de lână în cizmă

174. Oala de bou.
varza de oaie
și carnea de român.
Isp. 16. R. gl. 308.
Bulg. 620.

LXXII. CIREȘA

175. Ce este întâi iubit
și în urmă e neprivit ? Pan.

LXXIII. CIUPERCA

176. Mănăstire'ntr'un picior.

177. Mănăstire'ntr'un picior.
ghicî ciuperca ce e ?
G. D. T.— Bulg. 572.

178. Biserică'ntr'un picior.

¹⁾ La Bulg. (428) „vălav de curte m'a pus : și (479) „judocătorul satului mă puse.”

ghici cîuperca ce e ? R. gl.

179. Foişor
intr'un picior.— Bar.

LXXIV.

CÎNELE

180. * Are tata o oaie lae
ş'a fâtat doi miei in pale;
eû zic bîrr!
ea face : hîrr!
eû zic bîrr ! oaie la tînă,
şi ea face hap ! hap de
mină

181. * Fugi de grabă pină'n
tîndă
vivura să nu te prindă.

LXXV.

CÎNTARUL

182. * Tata şede'n pod,
mama-l apucă de nod.

183. * Mă duseiū pe ici, colea
după cîubuc de lulea :
nu găsiū cîubuc de lulea,
dar găsiū un culb
cu două-spre-zere ouă
unde Helgea se ouă.
Luăiū două
şi lăsăiū nouă.
Helgea mă văzură,
pe fugă mă luară
peste un corn de casă
mă petrecură
— bună calea născălări,

—mulţămim d-tale ciotcă
botcă.

184. Unghie de găie,
coadă de tigare,
creastă de ridichi.
G. D. T. Bulg. 763.

185. Laie
bălale,
unghie de gău,
creastă de ridichi
R. Gl.— Bulg. 651.

186. Ce e mic ca aul
şi ţine cit boul ?
Bulg 189.

187. Ce e mic ca oul
şi poate ca boul ?
Isp. 68. R. gl. Bulg. 245

188. - Mă luăi pe ist cornişor
de casă
Intilni patru lări
călări
buna ziua patrulări
călări.
Mulţumim d-tale ciotecă
botcă
adevărat măciucă.

189. Mă duseŃu ici colea
luăiu ciubuc de lulea
luăiu nouă, lăsăiu două.

doară helgea să mai ouă.

190. Găinușă ciușă
cu minciunile'n gușă
și cu dreptatea'n spinare.

191. Am o găinușă
gălbinușă,
cu minciuniță'n gușă,
cu dreptate pe spinare,
Isp. 135.

192. Nici moartă nici, vie.
numai din coadă adie.
Isp. 30.— R. gl. 304.
Bulg. 64.

193. Am o găinușă
ține dreptatea pe spinare.
R. gl. 279.

194. Am o găinușă
gălbinușă
cu minciunele
în gușă
și cu dreptatea
în spinare
Bulg. 3

195. Am o găinușă
cu dreptatea în spinărușă.
Bulg. 73

196. Tata se suie'u pod
și mama-l apucă de nod.
G. D. T.

LXXVI. CİRLIGUL cu care se smulg paile

197. Am un bou dar tare,
Iarna cu nasul în paie şede
şi de gros ie ca un par
şi burtă n'are
nici un dram. Bulg. 73.

198. Un bou slab am foarte
Iarna tot cu nasul în paie
şede
şi gras ie ca un fus
burtă n'are nici un pic.
Bulg. 750.

199. Am un boŭ : minŭcă o
şiră de pae şi nu să satură.

LXXVII. CİŞLEGELE de Iarnă. Postul şi Paştele

200.* Am şapte răcliŭ descuete.
şapte incuete,
şi o mină de bucurie ;
giciŭ, boeri, ce să fie ?

LXXVIII

CHEIA

201. Am o purcicuŭă vijneaŭă.
cînd o prinzi de urechi
face fişti în coştireaŭă.
Sb. 16.

LXXXI.

CHIOTUL

202. Ce trece peste apă

şi nu face valuri ?

Isp. 42; R. gl. 338.

Bulg. 223.

LXXX.

CHIŞTELE

203. Mă duseiū la vorboteosă
să-mū incepă 'ncepătură
fără leac tivitură.

LXXXI.

CHIPĂRUŞUL

204. Cimiliga liga
de ți se leagă limba.

LXXXII.

CLAIA

205. Intr'un deal rotat
șede moșul imflat.

LXXXIII.

CLOPOTUL

206. Sudăi friul in curte
și auzi murgul dinmunte.
Isp. 19; R. gl. 286.
Bulg. 664.

207. Sus tună
jos răsună
toți copiii s'adună
St. Bulg. 668. 719.

208. Rage buha ntre notare
s'aude ntr'a șeptea țară
Cal. p. basme 1877. Bulg. 660.

209. Pana cocostirecului
bate'n poarta tirgului
Stam.— Ars.— R. gl. 23.
Bulg. 644.

210. Cercelul Doamnei
in fundul oalei. R. gl.

211. Pana cocostîrcului
bate fruntea tirgului.

212. Cerbiî zbiară
ciutele s'adună.
Isp. 22; R. gl. 302.
Bulg. 22É.

213. Cerceluşul Doamnei
in jurul căldărei
Bulg. 206.

Adunate și rînduite de Arthur Gorovei

BIBLIOGRAFIE

Eugene Monseur : Le Folklore wallon (Bruxelles. Charles Rozez. 1892). Un volum în 12 de XXXV și 144 pagini.

D. Monseur, profesor la Universitatea din Bruxelles, își împarte lucrarea în două părți. Qu'est-ce que le folklore? (ce este folklorul?) ocupă toată partea întâi. După oare care dezvoltări ajunge la următoarea definiție: „folklorul este știința claselor populare și înțelegem prin aceasta tot ceea ce poporul știe oare-cum prin el însuși, fără ca nici o elită intelectuală recentă: profeți, învățători, poeți, scriitori, să-l fi învățat direct, adică fabulele, poveștile, legendele, cîntecul vechi, ghicitorile, etc. lucruri pe cari poporul și le

transmite din generație în generație prin tradiție orală, fără intervenția și adese ori cu toată intervenția claselor cultivate. Ceea ce numim *folklor*, nu este dar o știință, ci un total de documente. Este folklor toată viața populară sau sălbatecă, întru cât se dezvoltă alături sau în afară de acțiunea aristocrațiilor civilizatoare. Folklorul încetează acolo unde apare știința pozitivă a laboratoarelor, speculațiunea filozofului, preotul purtător de evanghelie sau de teologie, institutorul cu cartea de citire, legislatorul înarmat cu un cod sau artistul care se deosebește de mulțime.“

În partea a doua ni dă specimene din folklorul valon, în care găsim așa de multe și mari asemănări cu folklorul nostru, în ciuda marelui depărtări de la noi pînă acolo.

Alfred Harou: Le folklore de Godarville (Hainaut). Anvers, imprimerie I. Vancaneghem, 1893. Un volum format mic de XII și 148 p.

În această lucrare, care completează pe aceea a d-lui Monseur, găsim de asemenea asemănări între folklorul acestor popoare îndepărtate.

Simeon C. Mindrescu: Literatură și obiceiuri populare din comuna Ripă-de-jos, comitatul Mureș-Turda (Transilvania). București, tipografia curții regale, 1892.— 245 p. în 16°

Cartea, dedicată (nici nu se putea să nu fie dedicată) d-lui Odobescu, nu-i dintre cele mai bune cite s'aun publicat în cursul anului. Are următoarea împărțire: Prefață; Doine sau hori; chitituri sau strigături; cîntece bătrînești; obiceiuri de la nuntă; Sărbările Crăciunului; Obiceiuri din presara anului nou; Apendice. Obiceiurile de la nuntă sînt așa de insuficient tratate, în cât autorul a găsit de cuviință să le scrie mai pe larg în „Revista Nouă“ unde tot nu a reușit să ne spuie esențialul. D. Mindrescu a mai ținut, luna trecută, în Birlad, o conferință despre *Doina*. Să sperăm că-și va publica-o în broșură, și atunci vom da samă despre dînsa.

Dumitru Stăncescu: Basme, culese din gura poporului.

Bucureşti. Ig. Haimann. 1893. Un volum în 16 de XVI şi 363 pag.

Basmelor d-lui Stăncescu sînt bine alese şi frumos scrise. O carte care merită să fie citită.

Const. D. Gheorghiu: Calendarul femeilor superstiţioase: credinţe, superstiţii şi obiceiuri din ţară. Piatra N. 1893. 148 pag. în 16.

D. Gheorghiu a adunat de unde a putut şi a arădat, după zilele anului, o sumă de credinţe, superstiţii şi obiceiuri. Un lucru însă a uitat să facă: să arăte izvoarele. A pus la contribuţie şi *Şezătoarea* noastră, fără să pomenescă macar un cuvînt despre dînsa: din această pricină revista „Săptămîna ilustrată” din Bucureşti, în No. 9 din 7 Mart 1893 reproduce *Cucii*, după cartea d-ului Gh. pe cînd această bucată a luat-o d. Gh. din No. 2 al revistei noastre. Ce-i drept, autorul ni lăgăduieşte că într-o viitoare ediţie, va însemna izvoarele de unde şi-a cules materialul.

Elena Sevastos. Poveşti. (Din colecţiunea Şaraga.) Iaşi Poveştile domnişoarei Sevastos sînt, cea mai mare parte, publicate deja prin reviste, şi mai cu seamă în „Gazeta Săteanului.” Autorul e deja cunoscut.

N. A. Bogdan: Poveşti şi Anecdote. (Colecţia Şaraga).

E greu de ales ceva bun din aceste 272 Pagini. Țăranii d-lui Bogdan mincă *răsolaş* (p. 14), beau *cafele* la praznice (p. 43) şi fac multe minunăţii. Tot la d-lui găsim şi „Țigan balan ca un ciocan” (p. 82). Tot ce publică d. B. trebuie luat sub beneficiu de inventar.

A. G.

Dr. I. G. Sbicrea: Un păcat strămoşesc. discurs ținut într'a 12 Octomvrie 1892 st. n. Cernăuți 1892.

Raportul anual al societății academice social-literare România Jună. în Viena. Al XXII-lea an administrativ. Viena, 1892.

L'Audition colorée et les phénomènes similaires. commu-

(*) editia din 1912 în araba izvoarelor.

nications de M. M. *Francis Galton F. R. S.* et *Edouard Gruber*, de Iassy. Londres, 1893.

Periodice și Jurnale

Revista Critică-literară, director Ar. Densușianu. profesor la Universitatea din Iași. Apare o dată pe lună, cu începere de la Ianuar 1893. Cele întâi două numere, cuprind următoarele relative la folklor: *Colindele și himnele vedice*, *Refrenul colindelor*, studii critice de Ar. Densușianu, *Fata din buturugă*. *Ciobanul împărat și Sufletul hoțului*, povești.

Rîndunica, revistă literară, științifică. folkloristă.

Redactor: Elena D. O. Sevastos, Iași.

No. 1 și 2 din Ianuar și Februar 1893 cuprind, relativ la folklor: *Despre povești și Rîndunica* de Elena Niculișă Voronca; cîntece poporane de Elena Sevastos.

Doina, loae pentru litere. științe și arte. București.

În câteva numere ce ni s'au trimes în schimb încă în Noembre și Decembre 1892, sînt publicate, în rezumat, unele prelegeri făcute la Universitatea din București. Între ele, găsim relative la folklor următoarele: *Prelegeri de etnopsihologie* de d. B. P. Hasdeu; *Versul plastic în creațiunile poporane*, de d. Delavrancea; *Pîcală și Tîndală*, de d. C. M. Măldărescu; *Cîntece populare sirbe*. Nu știm dacă mai apare această revistă, fiind că nu ni se mai trimete în schimb.

Revue des traditions populaires, în numărul pe Ianuarie 1893, publică: *Légendes des oiseaux* (Roumanie), par Arthur Gorovei.

Sănăseșian 50
Cuza p. 51

Cherșionar cf. pag. 215.

Tabla

- Adamescu D.* Descîntece, pag. 58, 83.
Bălășe T. Cîntece : 111, 142, 174, 236. Țigani
213, 287.
Busuioc M. Iarba fierului, 84 : După nuntă, 222.
Călimănescu I. V. Cîntece : 113.
Daniil'scu T. Cîntece; 12, 140, 175, 235.
Filon St. Cîntece, 75.
Gheorghiu Gr. Cîntece: 10, 111, 141.
Ghergănescu C. Paparudele; 153.
Ghibănescu G. Cîntece: 73, 106.
Gorouci Arthur. Cimilituri: 22, 61, 92, 193-293; Băetul moș-
neagului și fata împaratului (poveste), 65; Cîntece în graiul
moldovenesc, 6, 150 ; Chestionar pentru tradițiile popu-
lare, 134, 167, 201 ; Vraji de ursită, 144 ; Stiinta Anghina,
159; Holera, 182; Meteorologie populară: luna, 185, mijloace
e de a opri ploile, 186; Congrese și conferinți. ; Omul cu
noroc (poveste) 239.
Govosdian C. Povești din Banat, 274.
Herescu P. Cîntece, 74; Descîntece : 122, 123, 124.
Ionescu T. C. Cîntece: 12, 46, 110, 141, 171, 238; Des-
cîntece 57; Prostul mamei, 88; Strigoii, 246.
Ionescu Serafim. Cîntece : 139, 287 ; Colinde, 183.
Lupescu M. Apel către învățători, 2; Medicină populară.
15, 55, 79, 116, 251 ; Superstiții : 18, 51, 125, 191 ;
De cale primară, 35 ; Colacii, 36 ; De ce nu lucră feme-
ile Vinerea, 59 ; Strigăte în joc : 70, 103, 104, 210 ; Zam-
firachi, 147 ; Povestea Maicei Domnului, 177 ; Dracu',
241 ; Balaurii, 244 ; Spiridușul, 249 ; Povestea oului, 279 ;
Comorile, 284.
Marinescu R. Moșneagul de aur (poveste), 3 ; De-a Pet-
recu, 19 ; Povestea babei, 51 ; Baterea alviței, 91 ; Des-
cîntece, 121 ; Cîntece, 140 ; Baba cea proastă și flăcăul
cel hitru (poveste), 187 ; Petre Făt-frumos (poveste), 225.
In noaptea de Sf. Vasile, 292.
Mihăilescu S. Cîntece : 14, 49, 77, 114, 142, 172 ;
ceiū la luatul miresei, 33 ; Obiceiū la morți, 39 ;
și pácilituri, 85, 209 ; Superstiții, 152 ; Vremea de

rominul umbla cu două proșapuri la car, 155; Inceputul fluerului și a scripcei, 156; Povestea Maicei Domnului, 179; Legendele animalelor, 180; Proverbe și zicători, 218. D-zeu și Sf. Petrea pe pământ, 266. Șezătoarea în satul Giulești, 271.

Pavilescu C. Cîntece : 11, 45.

Popescu Alecsandrina. Cerbul cu leagănul de mătasă (poveste), 161.

Popescu A. (Pr.) Sfătuire între doi mocani, 149.

Popescu G. Cîntece : 49, 113, 143; Descîntece : 57, 83; Meoara cu lina de aur (poveste) 207; Sfirșitul lumii, 221,

Popescu I. C. Cîntece : 141, 173.

Popescu S. Cucii, 40.

Popovici I. T. Descîntece, 82.

Radovici V. Descîntece : 82, 124; Mama pădurei, 343.

Salvin G. P. Povestea unui bețiv miluit de D-zeu, 204; Superstiții, 276.

Spirlea Nechita : Chiuituri din Transilvania, 267.

Stavri Raul. Cîntece : 107, 139.

Schwarzfeld M. O ochire asupra anecdotelor române, 129.

Șerbănescu C. Descîntece, 198.

Ștefănescu Dobre. Descîntece, 1231

Teodorescu C. Stafia, 90; Fata jitarului (poveste) 97; Farmece, 157; Cîntece, 171; Credinți despre pământ, ceriu și stele, 232. D-zeu și Sf. Petrea pe pământ, 257.

Teodorescu I. Cîntece, 181.

Timuș M. Superstiții, 153.

Tomescu A. Cîntece : 113.

Vasilin N. Cîntece : 8, 43, 76; Colindă la Crăciun, 148; Baba și moșneagul (poveste) 183.

Bibliografie :